

353. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego 28 III 1886 Rkp. BJ 6520 k. 379-380.

[k. 379r]

Villepreux, 28^{go} marca 1886 r.

Kochany Panie,

Bohdan¹ nasz przenosi się do wieczności. Zięć jego² umarł w sam dzień własnych imienin, w dzień imienin Bohdana żona moja³ przepędziła z nim w Villepreux, rozmawiał swobodnie, tylko skarżył się, iż się trochę przeziębził w kościele. Pogoda była zła, a staruszek uparł się, wybrał się do kościoła [k. 379v] i długo modlił się. Następnego dnia już nie ustał, w dzień pogrzebu Okińczycza, to jest w niedzielę, silna go paliła gorączka. Zostałem na noc, rozmawiał najczęściej przytomnie, czasem objawiał obawę o przyszłość: „Muszę się stąd wynieść, a nie mam środków żadnych ... chyba mię Domeyko⁴ weźmie do siebie albo pójdę do sióstr”. Pocieszałem go, namawiając, aby [k. 380r] się o przyszłość nie troszczył, a o wdzięczności narodowej nie wątpił. Chwilami rozpromieniała się twarz jego, na której śmierć już piętno swoje wybiła: „Ach, jak błogie były lozańskie czasy! Przechadzaliśmy się z Adamem, recytował mi urywki z przyszłych *Dziadów* itd.” W poniedziałek przyjechał ks. Witkowski⁵ z drugim księdzem, B[ohdan] przyjął ostatnie sakramenta, wczoraj o dwunastej stracił przytomność. Dziś modli się głośno [k. 380v] w wózku. Synowie⁶ znaleźli gromnicę z napisem: „Gromnica z grobu Jerozolimskiego, którą przywieźliśmy z pielgrzymki z Józefem⁷, proszę, aby mi była podaną w konaniu, 16^{go} września 1872”. Prawdopodobnie skona tej nocy. Lekki będzie jego z Bogiem rachunek!

Ściskam przyjaźnie dłoń Kochanego Pana,

Wł[adysław] Mickiewicz

¹ Józef Bohdan Zaleski – zob. list nr 15.

² Aleksander Okińczyc – zob. list nr 345.

³ Maria z Malewskich Mickiewiczowa – zob. list nr 80.

⁴ Ignacy Domeyko – zob. list nr 236.

⁵ Władysław Witkowski – zob. list nr 343.

⁶ Synowie Józefa Bohdana Zaleskiego – zob. list nr 347.

⁷ Józef Jan Zaleski (1789-1864) – major wojsk polskich, towarzysz podróży J.B. Zaleskiego z Rzymu do Jerozolimy w 1843 r., zmarł 8 II 1864 r. w Paryżu.